ACAR&ERGÖNEN
AVUKATLIK ORTAKLIĞI

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. No:7
Giz 2000 Plaza Kat: 17 34398 Sarıyer İstanbul
T: +90 (212) 358 07 00
F: +90 (212) 358 07 05
W: acarergonen.av.tr

Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı Mevzuatında Yapılan Değişiklikler

I. Giriş

04.09.2026 tarihli ve 33360 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan düzenlemeler ile ödeme hizmetleri ve elektronik para sektöründe uzaktan kimlik tespitine ilişkin mevzuat çerçevesinde önemli değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik ("**Yönetmelik**") ile Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşlarının Bilgi Sistemleri ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcılarının Ödeme Hizmetleri Alanındaki Veri Paylaşım Servislerine İlişkin Tebliğ ("**Tebliğ**") hükümlerinde değişiklikler yapılmıştır.

Yönetmelik'te yapılan değişiklikle, uzaktan iletişim aracı ile çerçeve sözleşme kurulması kapsamında müşterinin kimlik tespitinin biyometrik yöntemler veya elektronik kimlik doğrulama kabiliyetini haiz kimlik belgeleri kullanılarak gerçekleştirilmesine imkân tanınmıştır. Tebliğ'de yapılan değişikliklerle ise uzaktan kimlik tespitinde kullanılacak kimlik belgesinin doğrulanmasına ilişkin yöntemler, yakın alan iletişimi ("**NFC**") doğrulamasının gerçekleştirilemediği durumlarda başvurulabilecek alternatif yöntemler, belirli işlemler bakımından uzaktan kimlik tespiti prosedürüne ilişkin istisna ve Türk uyruklu olmayan gerçek kişilerin uzaktan kimlik tespitine ilişkin esaslar düzenlenmiştir.

Değişikliklerin tamamı yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

II. Yönetmelik'te Gerçekleştirilen Değişiklikler

Yönetmelik'in uzaktan iletişim aracı ile kurulacak çerçeve sözleşmelere ilişkin 41'inci maddesinin 4. fıkrasında yapılan değişiklik ile uzaktan kimlik tespitinde uygulanabilecek yöntemlerin kapsamı genişletilmiştir.

Buna göre, uzaktan iletişim aracıyla kurulacak çerçeve sözleşme kapsamında müşterinin doğrulanmasına ilişkin hükme "biyometrik yöntemlerle veya elektronik kimlik doğrulama kabiliyetini haiz kimlik belgeleriyle" ibaresi eklenmiştir. Bu değişiklikle, uzaktan iletişim aracı ile çerçeve sözleşme kurulması kapsamında gerçekleştirilen kimlik

tespitinde biyometrik yöntemlerin ve elektronik kimlik doğrulama kabiliyetini haiz kimlik belgelerinin kullanılmasına imkân tanınmıştır.

Söz konusu değişiklik ile çerçeve sözleşme kurulması süreçlerinde müşterinin kimliğinin doğrulanması bakımından kullanılabilecek yöntemler çeşitlendirilmiştir. Bu kapsamda, ödeme hizmeti sağlayıcılarının uzaktan kimlik tespiti süreçlerinde kullandıkları teknik altyapı ve yöntemlerin yeni düzenlemeyle uyumunun değerlendirilmesi gerekecektir.

III. Tebliğ'de Gerçekleştirilen Değişiklikler

Yönetmelik'te yapılan değişikliğe paralel olarak Tebliğ'de de uzaktan iletişim araçları vasıtasıyla gerçekleştirilen kimlik tespiti sürecine ilişkin düzenlemelerde değişikliğe gidilmiştir. Söz konusu değişikliklerle, uzaktan kimlik tespitinde kullanılan kimlik belgelerinin ve doğrulama yöntemlerinin kapsamı ile bu sürecin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar yeniden düzenlenmiştir.

1. "Kimlik Belgesi" Tanımı Mevzuata Eklenmiştir

Tebliğ'in tanımlar maddesine "kimlik belgesi" tanımı eklenmiş ve bu kavram, Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı Yönetmeliği'nde tanımlanan kimlik kartını ifade edecek şekilde belirlenmiştir. Bununla bağlantılı olarak Tebliğ'in çeşitli hükümlerinde kullanılan "T.C. Kimlik Kartı" ve genel nitelikteki "belge/belgeler" ifadeleri "kimlik belgesi" terminolojisiyle uyumlu hale getirilmiştir.

Bu değişiklik, uzaktan kimlik tespiti sürecinde kullanılan belge ve veri unsurlarının mevzuat içerisindeki terminolojisinin yeknesaklaştırılması bakımından önem taşımaktadır.

2. Uzaktan Kimlik Tespitinde Biyometrik Verilerin Temini ve Belge Doğrulama Süreci

Tebliğ'in 22. maddesinde yapılan değişiklikle, uzaktan kimlik tespiti sürecinin teknik gereklilikleri yeniden düzenlenmiştir. Yeni düzenleme, kimliği tespit edilecek kişiye ilişkin gerekli bilgilerin yanı sıra kimlik belgesinin ve biyometrik verilerinin temin edilmesini öngörmektedir.

Kimlik belgesinin ve kimlik belgesinde yer alan veri ve bilgilerin doğrulanmasında, öncelikle NFC yönteminin kullanılması öngörülmüştür. NFC kullanılarak doğrulamanın herhangi bir nedenle gerçekleştirilememesi halinde ise doğrulamanın; optik karakter tanıma, kart okuyucu veya Mali Suçları Araştırma Kurulu'nun ("**MASAK**") görüşü alınarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından belirlenecek diğer yöntemlerden en az biri kullanılarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bunun yanı sıra, her iki doğrulama yönteminde de kimlik belgesinin doğrulanması kapsamında beyaz ışık altında görsel olarak ayırt edilebilen ve 30.04.2021 tarihli ve 31470 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No: 19)'de uygun görülen tür ve sayıdaki güvenlik unsurlarının kontrol edilmesi; kimlik belgesinin ve kimlik belgesinde yer alan veri ve bilgilerin orijinallik, bütünlük, yıpranma ve tahrif edilme durumlarına ilişkin testlerin gerçekleştirilmesi ve kimlik belgesinin ön ve arka yüzünün görsel ögeler yönünden incelenmesi gerekmektedir. Bu kontrollerin gerçekleştirildiği sürecin kesintisiz şekilde kayıt altına alınması zorunludur.

3. Belirli İşlemler Bakımından Uzaktan Kimlik Tespiti Prosedürüne İlişkin İstisna

Tebliğ'in 22. maddesine eklenen üçüncü fıkra ile, belirli işlemler bakımından birinci fıkrada düzenlenen uzaktan kimlik tespiti prosedürünün uygulanmasının zorunlu olmadığı haller düzenlenmiştir.

Bu kapsamda; anonim ön ödemeli araçlar, 5549 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca kimlik tespiti yapılması zorunlu olmayan ve sürekli iş ilişkisi kapsamına girmeyen tek seferlik ödeme işlemleri ile Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No: 5)'nin 2.2.11'inci maddesinin birinci paragrafında belirtilen elektronik para ihracı ve ödeme işlemleri bakımından, gerekli bilgi, sözleşme, dekont ve benzeri belgelere ilişkin süreçlerin yürütülmesi sırasında uzaktan iletişim aracının kullanılması halinde, Tebliğ'in 22. maddesinin birinci fıkrası hükümlerinin uygulanması zorunlu olmayacaktır.

Dolayısıyla, anılan işlemler kapsamında gerekli bilgi, sözleşme, dekont ve benzeri belgelerin temini için uzaktan iletişim aracının kullanılması, tek başına 22. maddenin birinci fıkrasında düzenlenen uzaktan kimlik tespiti prosedürünün işletilmesini gerektirmeyecektir. Söz konusu istisna, yalnızca fıkrada sayılan işlem ve durumlar bakımından uygulanabilecektir.

4. Türk Uyruklu Olmayan Gerçek Kişilerin Uzaktan Kimlik Tespiti

Tebliğ'e eklenen 22. maddenin on altıncı fıkrası ile Türk uyruklu olmayan gerçek kişilerin uzaktan kimlik tespitine ilişkin usul düzenlenmiştir.

Buna göre, Türk uyruklu olmayan gerçek kişilerin kimlik tespiti, Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No: 19)'nun 4/C maddesinde yer alan esaslar dahilinde, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının ("**ICAO**") 9303 sayılı standardına uygun ve NFC özelliğine sahip pasaport kullanılmak suretiyle uzaktan kimlik tespiti yoluyla yapılabilecektir. Bu suretle, söz konusu şartları sağlayan pasaportların kullanılması halinde Türk uyruklu olmayan gerçek kişiler bakımından da uzaktan kimlik tespiti yapılabilecektir.

5. Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Bakımından Öne Çıkan Hususlar

04.09.2026 tarihli değişiklikler, ödeme ve elektronik para kuruluşlarının uzaktan kimlik tespiti süreçlerinin yürütülmesinde kullanılan teknik altyapı, iç süreç ve kontrol mekanizmalarını da gözden geçirmelerini gerektirebilecek sonuçlar doğurmaktadır.

Bu kapsamda kuruluşlar bakımından özellikle;

- uzaktan kimlik tespitinde kullanılan teknolojik altyapının yeni düzenlemede öngörülen doğrulama yöntemleriyle uyumunun değerlendirilmesi,
- NFC yöntemiyle kimlik belgesi doğrulamasını gerçekleştirebilecek sistemlerin teknik yeterliliğinin gözden geçirilmesi,
- NFC ile doğrulamanın gerçekleştirilemediği durumlarda kullanılacak alternatif doğrulama yöntemlerinin ve bu yöntemlere ilişkin iş akışlarının belirlenmesi,
- biyometrik verilerin işlenmesini içeren süreçlerin ilgili mevzuat ve özellikle kişisel verilerin korunmasına ilişkin düzenlemeler bakımından değerlendirilmesi,
- uzaktan kimlik tespitine ilişkin iç politika, prosedür ve kontrol mekanizmalarının yeni düzenlemelerle uyumlu hale getirilmesi,
- Türk uyruklu olmayan gerçek kişilerin uzaktan kimlik tespiti süreçlerinde kullanılacak pasaportların ICAO 9303 standardına uygunluğu ile NFC özelliğinin kontrolüne yönelik teknik ve operasyonel altyapının gözden geçirilmesi,
- gerçekleştirilen kimlik tespiti ve doğrulama işlemlerinin mevzuatta öngörülen şekilde kesintisiz olarak kayıt altına alınmasına yönelik mekanizmaların değerlendirilmesi

önem arz etmektedir.

IV. Değerlendirme

04.09.2026 tarihli düzenlemeler, ödeme ve elektronik para kuruluşlarının uzaktan kimlik tespiti süreçlerinde kullanılabilecek yöntemlerin çeşitlendirilmesi ve bu yöntemlerin uygulanmasına ilişkin teknik gerekliliklerin belirlenmesi bakımından önem taşımaktadır.

Yönetmelik düzeyinde biyometrik yöntemler ile elektronik kimlik doğrulama kabiliyetine sahip kimlik belgelerinin kullanılmasına imkân tanınırken, Tebliğ ile bu yöntemlerin uygulanmasına ilişkin teknik çerçeve somutlaştırılmıştır. Özellikle kimlik belgesi ve içerdiği veri ve bilgilerin doğrulanmasında NFC yönteminin öncelikli olarak belirlenmesi, biyometrik verilerin temin edilmesinin öngörülmesi, NFC ile doğrulamanın gerçekleştirilemediği durumlarda kullanılabilecek alternatif doğrulama yöntemlerinin düzenlenmesi ve ICAO 9303 standardına uygun NFC özellikli pasaportlar aracılığıyla Türk uyruklu olmayan gerçek kişilerin uzaktan kimlik tespitinin yapılabilmesine imkân tanınması, değişikliklerin uygulama bakımından öne çıkan unsurlarını oluşturmaktadır.

Bu çerçevede ödeme ve elektronik para kuruluşlarının yalnızca mevzuat metinlerinde yapılan değişiklikleri takip etmeleri değil, uzaktan kimlik tespiti süreçlerinde kullanılan teknik altyapılarını, iç düzenlemelerini ve operasyonel süreçlerini yeni düzenlemelerle uyumlu olacak şekilde bir bütün olarak gözden geçirmeleri gerekecektir.

Duygu Acar Yücesoy, **Yönetici Ortak**
Ahmet Burak Cansız, **Kıdemli Avukat**
Şule Karakuş, **Stajyer Avukat**